

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

3. Dissolvuntur argumenta adducta pro prima sententia. Ex p. 12. tr. 1. r.
3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

cap. 3. quam post docuit sacram ordinationem esse Sacramentum, id probat ex cap. 1. epist. 2. ad Timotheum, ubi de ordinatione Timothei in Episcopum Diuus Paulus agit: ex quo rectè colligitur Concilium velle ordinationem Episcopi esse verum ordinis Sacramentum.

5. Confirmatur hæc opinio auctoritate SS. Patrum, & primò S. Dionysius cap. 5. *Ecclesiastica Hierarchia*. describit tres Ordines sacros propriis eorum actibus, Pontificum, Sacerdotum, Diaconorum. S. Leo. epist. 84. cap. 4. dicit Subdiaconatum esse Ordinem quartum, Diaconatum tertium, Presbyteratum secundum, Episcopatum primum. Et epist. 81. cap. 1. Ordinationem Pauli, & Barnabæ, qua scilicet fuerunt consecrati Episcopi, Act. 13. benedictionis Sacramentum vocat S. Greg. lib. 4. in 1. Reg. cap. 5. Vnctionem eius, qui in culmine ponitur Sacramentum esse asserit: Gelasius cap. *Diaconos dist.* 93. Episcopatum, & Sacerdotium primos Ordines vocat. Concilium I V. Cathaginense, cap. 2. describit ordinationem Episcopi, sicut in sequentibus Presbyteri, Diaconi, & aliorum.

6. Nota, quod per hæc scripta inueni Ioannem Antonium Delphinum Theologum Franciscanum in illo erudito tractatu de *Ecclesia libro 2.* per plures paginas docere Episcopatum stricto modo non esse Ordinem, sed alij, vt supra visum est contrariam tenent sententiam quam etiam tuetur Franciscus Syluius in *Additionibus ad 2. part. quest. 40. art. 3.*

RESOL. III.

Dissoluntur argumenta adducta pro prima sententia.
Ex p. 12. tr. 1. Ref. 3.

§. 1. **D**ico igitur, quod Episcopatus, prout à simplici Sacerdotio distinctus, & ipsi superadditus, est gradus quidam, & potestas in Ecclesia Dei, ritu Ecclesiastico, & modo stabili collocata in ordine ad sacrificium Missæ, nempe ad efficiendos Sacerdotes potentes in Altari sacrificare, & alios ministros sacrificio Missæ deseruientes. Ergo verè, & strictè est ordo Ecclesiasticus. Ex quo patet responsio ad primam rationem aduersariorum. Ad secundam respondemus, quod quamvis Episcopatus, prout à simplici sacerdotio distinctus sit ordo Ecclesiasticus; non tamen sunt octo ordines, quia vt sic distinctus, non est ordo totalis totaliter distinctus à simplici Sacerdotio, sed tantum partialis ab ipso particulariter distinctus, quia ex Episcopatu, vt sic, & ex simplici Sacerdotio, integratur, & perficitur vnus Sacerdotium; quia Episcopatus, vt distinctus à simplici Sacerdotio, est ordo completus, & perficiens ordinem Sacerdotij, eo modo quo potestas absoluedi à peccatis superaddita potestati consecrandi, complet, & perficit simplex Sacerdotium: quia sicut potestas absoluedi, ita necessitudo ex institutione Christi præsupponit potestatem consecrandi, vt hæc non præsupposita, nequeat illa validè conferri: ita etiam potestas efficiendi Sacerdotes ita necessitudo præsupponit ordinem, & potestatem simplicis Sacerdotij, vt hæc non præsupposita, nequeat illa validè conferri; quia Episcopus est Sacerdos perfectus, secundus, & potens alios Sacerdotes creare; & ideo Episcopatus comparatur cum simplici Sacerdote, sicut vir perfectus potens generare cum iuvene nondum potente.

2. Et ad tertiam eadem proportionem respondemus, per Episcopatum imprimi characterem, patriarchè distinctum à characterè Sacerdotis ad absoluedum à peccatis, & characterè ad consecrandum: ex

quibus tribus, quasi ex partibus integrantes, integratur vnus totalis character Sacerdotis perfecti, ita tamen vt character ad efficiendos Sacerdotes nequeat validè imprimi, non præsuppositis duobus primis; sicut neque character ad absoluedum, non præsupposito characterè ad consecrandum, quamvis omnes hi tres possint imprimi absque characteribus inferiorum Ordinem. Et hæc omnia docet Ochagavia de *Sacram. tract. de Ordine, quest. 6. num. 6. cum seqq.* Et post illum Hurtadus *tract. de Ordine, diff. 3.* cum alijs vbi supra. Alias responsiones ad supradicta argumenta, ex inferiùs adducendis inuenies.

RESOL. IV.

Quid dicendum de Patriarchatu, Archiepiscopatu, item de Cardinalatu, & Papatu?

Et explanatur, quod Ordo Episcoporum est quadripartitus, siue quatuor gradus habet, hi sunt Patriarcha, Archiepiscopi, Metropolitanis, & Episcopi, quod augetur ad Archiepiscopatum, & Patriarchatum, hi sunt Ordine distincti ab Episcopatu. Sed Cardinalatus non est Ordo Ecclesiasticus. Ex p. 12. tr. 1. Ref. 4.

§. 1. **R**espondeo, Archiepiscopatum esse omnino eundem ordinem, ac Episcopatum; quia Archiepiscopus est verè Episcopus, nihil Ordinis habens supra Episcopum, sed aliquid tantum superioritatis. Et idem est de Patriarchatu; quia Patriarcha est Episcopus, qui est Princeps Episcoporum, & Archiepiscoporum. Cardinalium verò non esse Ordinem Ecclesiasticum, quia non est potestas in ordine ad sacrificium Missæ, quamvis sit dignitas dignitate Episcopali superior quoad vniuersalitatem regiminis quia Cardinalis suo consilio iuuat Pontificem ad regendam vniuersalem Ecclesiam.

2. Dicendum est itaque, quod Ordo Episcoporum est quadripartitus, siue quatuor gradus habet; hi sunt Patriarcha, Archiepiscopi, Metropolitanis, & Episcopi, vide Granadium 1. part. *Decretal.* Hi gradus non distinguuntur intrinsicè ratione alicuius interioris potestatis, sed tantum extrinsecè, respectu facti ad Ecclesias, quas Episcopi regunt, & personas, quibus præfident, & præferuntur. Accipe quæ de iis ab Ildoro Hispal. lib. 7. *etym. cap. 12.* traduntur: Ordo (ait) Episcoporum quadripartitus est, idest, in Patriarchis, Archiepiscopis, Metropolitanis, atque Episcopis: Patriarcha, lingua Græca, Summus Patrum interpretatur, quia primum post Apostolorum tenet locum: & ideo quia summo honore fungitur, tali nomine ceteretur, sicut Romanus, Antiochenus, Alexandrinus (cui adiungi debet modo Hierosolymitanus, & Constantinopolitanus) Archiepiscopus Græco interpretatur vocabulo, quod sit Summus Episcopus, idest, Primas tenet enim vicem Apostolicam, & præfidet tam Metropolitanis, quam cæteris Episcopis; Metropolitanis autem, à mensura Ciuitatum vocantur, singulis enim prouincijs præminent, sine quibus nihil reliquum licet agere Episcopis: Sollicitudo enim totius Prouinciæ Archiepiscopis commissa est. Hæc Ildorus.

3. Ex quibus quidem verbis constat Archiepiscopum, & Metropolitanum sola voce, & quodam respectu distingui: Dicuntur enim Archiepiscopi, qui vniuersitati Episcoporum in aliqua Regione præfident, siue Regio illa plures Prouincias, & diuersa etiam Regna contineat, siue vnã tantum Prouinciã, Metropolitanus autem, qui tantum in vna Prouinciã, in qua plures sunt Episcopi, præfidet, & ordinariè refidet